

SOOVITUSLIKU KIRJANDUSE VALIKLOETELU

Soovitusliku kirjanduse valikloetelu arhivaari kutseeksami sooritamiseks

NB! Allpool viidatud seadustest, määrustest, standarditest ja Rahvusarhiivile viitavatest trükistest on enamused kättesaadavad ja allalaetavad Rahvusarhiivi veebist www.ra.ee.

SEADUSED

1. Arhiiviseadus
2. Autoriõiguse seadus
3. Avaliku teabe seadus
4. Digitaalallkirja seadus
5. Eestis tegutsenud teiste riikide julgeoleku- ja luureorganite materjalide kogumise, arvelevõtmise, säilitamise ja kasutamise korra seadus
6. Haldusmenetluse seadus
7. Infoühiskonna teenuse seadus
8. Isikuandmete kaitse seadus
9. Keeleseadus
10. Märjukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seadus
11. Rügisaladuse ja salastatud välisteabe seadus
12. Tõestamise seadus

VABARIIGI VALITSUSE MÄÄRUSED

1. Arhiivieeskiri
2. Asjaajamiskorra ühtsed alused
3. Rahvusarhiivi põhimäärus
4. Infoühiskonna arengukava 2020 (heaks kiidetud VV korraldusega 18.11.2013 nr 509)

STANDARDID

1. EVS 8:2008 Infotehnoloogia reeglid eesti keele ja kultuuri keskkonnas
2. EVS-ISO 5127:2004 Informatsioon ja dokumentatsioon. Sõnastik
3. EVS-EN ISO 9001:2001 Kvaliteedijuhtimissüsteemid. Nõuded. (osad 4.2 Kvaliteedijuhtimissüsteemi dokumenteerimine ja 5.3 Kvaliteedipoliitika kehtestamine)
4. EVS-ISO 30301:2013 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihalduse juhtimissüsteemid. Nõuded
5. EVS-ISO/TR 15489-1:2004 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldus. Osa 1: Üldnõuded
6. EVS-ISO/TR 15489-2:2004 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldus. Osa 2: Juhised
7. EVS-ISO 15836:2004 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dublin core'i metaandmeelemendid
8. EVS-ISO 11799:2005 Informatsioon ja dokumentatsioon. Arhiivi- ja raamatukogumaterjalide hoiunõuded
9. EVS 882-1:2013 Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendielemendid ja vorminõuded. Osa 1: Kiri
10. EVS-ISO 19005-1:2006 Dokumendihaldus. Digidokumendi pikaajalise säilitamise vorming. Osa 1: PDF 1.4 (PDF/A-1) kasutamine
11. EVS-ISO 23081-1:2006 "Informatsioon ja dokumentatsioon. Dokumendihaldusprotsessid: Dokumentide metaandmed. Osa 1: Põhimõtted";
12. ISO/TR 26122:2008 Informatsioon ja dokumentatsioon. Tööprotsesside analüüs dokumentide haldamiseks
13. EVS-ISO 16175 3:2012 Juhised ja funktsionaalsusnõuded dokumentidele äriinfosüsteemides
14. EVS JUHEND 9:2006 Dublin Core'i metaandmelementide kasutamine.

KIRJANDUS

ARHIIVITEOORIA ja TERMINOLOOGIA

1. P. Pirsko. Arhiivinduse metodoloogilisi sõlmküsimesi, eriti lähiajaloo kontekstis. Ajalooliste tõe otsingul (2. osa) Suur kunst metodoloogia. Tallinn 2000, lk 65-76
2. Pirsko, Priit. Arhivaar aja voolus. Tuna 2010, nr 1, lk 2–5
3. Hermann Rumschöttel. The Development of Archival Science as a Scholarly Discipline // Archival Science 1, 2001.
4. Nicholas M. Graham. The Form and Function of Archival Theory. Katharine Sharp Review 4, Winter 1997 // <http://mirrored.ukoln.ac.uk/lis-journals/review/review/winter1997/graham.pdf>
5. Terry Cook. What is Past is Prologue: A History of Archival Ideas Since 1898, and the Future Paradigm Shift // Archivaria 43, Spring 1997.
6. Theo Thomassen. A First Introduction to Archival Science // Archival Science 1, 2001.
7. Multilingual Archival Terminology. (*on-line* and mebaas) <http://www.ica.org/14282/multilingual-archival-terminology/multilingual-archival-terminology.html> (22.11.2014)
8. Terminoloogia. <http://www.ra.ee/et/arhiivi-terminoloogia/>

DOKUMENTIDE LIIGITAMINE JA HALDAMINE

9. Dokumendihalduse ABC. Rahvusarhiiv, 2003/2008 // <http://www.ra.ee/abc/>
10. Dokumendi- ja arhiivihaldus. Rahvusarhiiv, 2009 // <http://rahvusarhiiv.ra.ee/public/Juhised/arhiivihaldus.pdf>
11. Mittetulundusühingute arhiivide korrastamine. Rahvusarhiiv, 2007 // <http://www.ra.ee/public/Juhised/mittetulundus.pdf>
12. Avaliku sektori äriprotsessid. Protsessianalüüsi käsiraamat, 2013 // https://www.ria.ee/public/Programm/avaliku_sektori_ariprotsesside_kasiraamat/Ariprotsesside_kasiraamat_062013.pdf
13. Managing Business Information – DIRKS (end. Designing and Implementing Recordkeeping Systems (DIRKS)) // <http://www.naa.gov.au/records-management/systems/dirks/index.aspx>
14. Management of Public Sector Records: Principles and Context. Managing Public Sector Records. A Study Programme, ICA, IRMT, 1999 // http://www.irmt.org/documents/educ_training/public_sector_rec/IRMT_principles.doc
15. Training in Electronic Records Management, IRMT, 2009 // <http://irmt.org/education-and-training/education-and-training-2>
16. MoReq2 (versioon 2.0). MKM, 2012
17. Elektrooniliste dokumentide haldamise näidisnõuete MoReq2 rakendamine Eestis (Eesti „nullpeatükk“ MoReq2-le
18. Organising and Controlling Current Records. Managing Public Sector Records. A Study Programme, ICA, IRMT, 1999 // http://www.irmt.org/documents/educ_training/public_sector_rec/IRMT_organising.pdf
19. L. Karpištšenko Dokumendihalduse alased juhised. // <http://us1.campaign-archive1.com/?u=461fa6132b13a0e0bd5fe394f&id=46978750f1#konverents>
20. K. Krull Teateid riigi e-dokumentivahetuse rindelt. // <http://us1.campaign-archive1.com/?u=461fa6132b13a0e0bd5fe394f&id=46978750f1#DVK>

DOKUMENTIDE HINDAMINE JA KOGUMINE

21. Rahvusarhiivi hindamispoliitika põhimõtted. Rahvusarhiiv // http://rahvusarhiiv.ra.ee/public/Kogumine/RA_hindamispoliitika_ja_-strateegia_15.02.2010.pdf

22. Säilitustähtaja määramine ja arhivaalide hävitamine. Rahvusarhiiv, 2008 // http://rahvusarhiiv.ra.ee/public/Juhised/tahtajad_ja_havitamine.pdf
23. Soovitused tugifunktsioonide dokumentide hindamiseks. Rahvusarhiiv, 2006 // <http://www.ra.ee/public/Juhised/tugifunktsioonid.pdf>
24. Theories of Appraisal. UCL_School of Library, Archive and Information Studies. London, 1997 // <http://www.ucl.ac.uk/~uczcw09/appraisl/level1.htm>
25. Manual on Appraisal. DRAFT. ICA, 2011 // <http://www.ica.org/11274/toolkits-guides-manuals-and-guidelines/draft-manual-on-appraisal.html>

ARHIIVIKORRASTAMINE JA -KIRJELDAMINE

26. Arhivaalide hoid, säilitamine ja füüsiline korrastamine. Rahvusarhiiv, 2010 // http://rahvusarhiiv.ra.ee/public/Juhised/fyys_korrast_veb1.pdf
27. Arhivaalide üleandmine avalikku arhiivi. Rahvusarhiiv, 2009 // <http://www.ra.ee/public/Juhised/yleandmine.pdf>
28. Isikuarhiivide korrastamine. Rahvusarhiiv, 2007 // <http://www.ra.ee/public/Juhised/isikuarhiivid.pdf>
29. Pikaajaliste digitaaldokumentide hoiule andmine Rahvusarhiivi. Rahvusarhiiv, 2012 // http://rahvusarhiiv.ra.ee/public/Juhised/Pikaajal_digidokum_hoiuleandmine_2012_vers_1.0.pdf
30. Arhiivikirjelduse elementide loetelu. Rahvusarhiiv, 2012 // <http://www.ra.ee/et/noustamine-juhised/>
31. ISAAR(CPF): International Standard Archival Authority Record for Corporate Bodies, Persons and Families. Canberra 2003 // [http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR\(CPF\)2ed.pdf](http://www.icacds.org.uk/eng/ISAAR(CPF)2ed.pdf)
32. ISAD(G): General International Standard Archival Description. Second Edition. Ottawa 2000 // [http://www.icacds.org.uk/eng/ISAD\(G\).pdf](http://www.icacds.org.uk/eng/ISAD(G).pdf)
33. Michael Cook, Margaret Procter. A Manual of Archival Description. Third Edition. Gower, 2000.

SÄILITAMINE JA KAITSE KORRALDAMINE

34. Kurmo Konsa. Arhivaalide ja trükiste säilitamine. Tartu, 2008.
35. Ohuplaani koostamine. Juhis arhiividele ja arhiivimoodustajatele. Rahvusarhiiv, 2005 // <http://www.ra.ee/public/Juhised/ohuplaan.pdf>
36. Veekahjustusega arhivaalide käsitlemine. Rahvusarhiiv, 2011 // http://rahvusarhiiv.ra.ee/public/Juhised/Veekahjustused_2010.pdf
37. Arhiivimaterjalide kahjustuste atlas. Tartu, 2013.
38. Arhiivimaterjalide eksponeerimine. 2006 // <http://www.ra.ee/public/Juhised/eksponeerimine.pdf>
39. Kurmo Konsa. Artefaktide säilitamine. Tartu Ülikooli Kirjastus, 2007.
40. Kurmo Konsa. Konserveerimisbioloogia. Eesti Kunstiakadeemia toimetised nr 17, 2006.
41. Guidelines on Exhibiting Archival Materials. ICA, 2011 // <http://www.ica.org/11902/toolkits-guides-manuals-and-guidelines/guidelines-on-exhibiting-archival-materials.html>
42. Shelving for Archival Storage – Key Issues, ICA, 2011 // <http://www.ica.org/11079/toolkits-guides-manuals-and-guidelines/shelving-for-archival-storage-key-issues.html>

ARHIIVI KASUTAMINE

43. Birgit Kibal, Priit Pirsko, Tõnu Tannberg, Jaak Valge. Juurdepääsupiirangud arhivaalidele Euroopas ja Venemaal. Ajalooline kujunemine ja tänapäev. Eesti Ajalooarhiivi Toimetised 13(29), 2005. (NB! Sisaldab valikbibliograafiat) // <http://www.eha.ee/raamatud/toimetis13.htm>
44. Recommendation No. R (2000) 13 of the Committee of Ministers to member states on a European policy on access to archives // <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=366245>
45. Recommendation No. R (2002) 2 of the Committee of Ministers to member states on access to official documents // <http://www.aip-bg.org/documents/rec2.htm>

46. Report on Archives in the enlarged European Union (COM(2005)52, technical annex), 18.02.2005 // http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/edoc_management/docs/archives/reportArchives.pdf
47. Principles of Access to Archives, ICA, 2012 // <http://www.ica.org/13619/toolkits-guides-manuals-and-guidelines/principles-of-access-to-archives.html>

DIGITAALSE SÄILITAMISE KORRALDAMINE

48. Digitaaldokumentide arhiveerimise nõuded. Rahvusarhiiv 2008 // http://www.ra.ee/public/Juhised/digidok_arhiveerimine.pdf
49. Rahvusarhiivi digitaalarhiivinduse strateegia 2005–2010: <http://www.ra.ee/public/Digiarhiiv/digistrateegia.pdf>
50. Digitaalarhiivindus Rahvusarhiivis 1999–2008: http://www.ra.ee/public/Digiarhiiv/digitaalarhiivindus_1999-2008.pdf
51. Rahvusarhiivi digitaalarhiivinduse veeb: <http://www.ra.ee/et/digitaalarhiivindus/>

FILMI-, FOTO- VÕI AUDIODOKUMENTIDE KORRASTAMINE JA KIRJELDAMINE

52. Philip Rogers, Ross Sellars. Guidelines – Television Archiving. A Publication of the Technical Department Asia-Pacific Broadcasting Union. 1994.
53. Rahvusarhiivi juhised. Fotode, filmide, heli- ning videosalvestiste säilitamine. Rahvusarhiiv 2003// <http://www.ra.ee/juhised/avjuhis.pdf>
54. Filmiarhiivi kodulehelt/Nõuanded// <http://www.filmi.arhiiv.ee/index.php?show=nouanded&lang=est>